

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Instituut Maria Koningin te DILSEN-STOKKEM

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 38935

Instelling Instituut Maria Koningin

Directeur Gert PERSOONS

Adres Rijksweg 168 - 3650 DILSEN-STOKKEM

Telefoon 089-75.60.84

Fax 089-79.32.86

E-mail Imk@telenet.be

Website <http://www.instituutmariakoningin.be>

Bestuur van de instelling Kath. S.O. Zusters van de Voorzienigheid

Adres Rijksweg 168 - 3650 DILSEN-STOKKEM

Scholengemeenschap SGKSO Sint-Servaas Maasland

Adres Rijksweg 357 - 3630 MAASMECHELEN

CLB Vrij CLB Maasland

Adres Deken Bernardstraat 4 - 3630 MAASMECHELEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 02-06-2016, 03-06-2016, 06-06-2016, 07-06-2016, 08-06-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 08-06-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 27-06-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Wendy FRANQUET

Teamleden Henk FORIERS, Chris VAN WOENSEL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	8
3.1.1.2 Frans in de eerste graad in de A- en B-stroom (leerplan D/2010/7841/014 en D/2010/7841/018) en in bso in de tweede graad in de studierichting Voeding -verzorging (leerplan D/2010/7841/099)	11
3.1.1.3 Huishoudkunde in de eerste graad in de A-stroom in de basisoptie Sociale en technische vorming (leerplan D/2001/0279/027)	14
3.1.1.4 Huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in bso tweede graad in de studierichting Verzorging-voeding (leerplan D/2013/7841/061)	16
3.1.1.5 Wiskunde in de tso tweede graad in de studierichting Techniek-wetenschappen (leerplan 2002/048a)	19
3.1.1.6 Wiskunde in de tso derde graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplan 2004/023)	21
3.1.1.7 Wiskunde in de tso derde graad in de studierichting Techniek-wetenschappen (leerplan 2004/022)	23
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	25
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	26
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	27
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	28
4.1 Evaluatiepraktijk	28
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	32
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	34
6.1 Wat doet de school goed?	34
6.2 Wat kan de school verbeteren?	34
6.3 Wat moet de school verbeteren?	34
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	35
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	35

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het Instituut Maria Koningin is een kleine bso-tso school in de gemeente Dilsen-Stokkem. Naast een eerste graad met een A- en B-stroom omvat het onderwijsaanbod verschillende studierichtingen binnen het studiegebied personenzorg en de studierichting Techniek-wetenschappen binnen het studiegebied chemie.

De school heeft een kwetsbare leerlingeninstroom met een aanzienlijk aantal leerlingen met een schoolse achterstand. Toch slaagt de school erin de meeste leerlingen vlot te laten doorstromen en vroegtijdig schoolverlaten te beperken. Leerlingen uit het tso kiezen meer dan gemiddeld in Vlaanderen voor een professionele bachelor en hun studiesucces is behoorlijk.

De school omschrijft zich als een zorgschool. Heel het schoolteam draagt bij aan de zorg voor leerlingen. Dit resulteert in een aangenaam en geordend leerklimaat waarin het deskundige en geëngageerde schoolteam een maximale leerwinst bereikt bij heel wat leerlingen.

De schoolleiding kiest voor een horizontaal leiderschap en geeft de nodige verantwoordelijkheid aan het schoolteam. Toch volgt de directie de schoolwerking van nabij op en stelt jaarlijks een schoolwerkplan op met prioritaire verbeterpunten. Via dagelijks informeel contact en frequent formeel overleg betreft de schoolleiding het schoolteam bij het beleid.

De schoolleiding heeft aandacht voor kwaliteitszorg en verzamelt gegevens om zo verbeterpunten vast te stellen, maar betreft nog onvoldoende het schoolteam hierbij. De school heeft geen formeel, schoolbreed systeem voor kwaliteitsbewaking. Daardoor ontsnappen enkele onderwijskundige aspecten aan de kwaliteitsradar zoals de doelgerichtheid van de evaluatiepraktijk en de integratie van ICT in een aantal vakken.

De evaluatiepraktijk vertrekt niet van een expliciete visie op evaluatie. De schoolleiding formuleerde wel duidelijke afspraken over de puntenverdeling, de deliberatie en de rapportering. Het doel, de inhoud en de wijze van evalueren zijn de verantwoordelijkheid van de vakgroepen. De meeste vakgroepen evalueren voldoende leerplangericht maar de leerlingenresultaten weerspiegelen onvoldoende de door de leerlingen verworven competenties.

Het erkenningsonderzoek gebeurde op basis van een representatieve selectie uit het onderwijsaanbod. De leerplanrealisatie voor huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in bso tweede graad in de studierichting Verzorging-voeding en de leerplanrealisatie voor wiskunde in tso tweede graad in de studierichting Techniek-wetenschappen zijn voorbeelden van goede praktijk. De leerplanrealisatie voldoet voor Frans in de eerste graad A- en B-stroom en in bso tweede graad in de studierichting Verzorging-voeding, voor huishoudkunde in de eerste graad A-stroom in de basisoptie Sociale en technische vorming en voor wiskunde in tso derde graad in de studierichtingen Techniek-wetenschappen en Sociale en technische wetenschappen.

De school respecteert de onderwijsreglementering en zij streeft voldoende de vakoverschrijdende eindtermen na. De implementatie van 'leren leren' op schoolniveau en in de vakken verloopt voortreffelijk. Op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving stelde de inspectie ernstige tekorten vast die opvolging vereisen.

De onderwijsinspectie besluit de doorlichting met een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. De school zal na drie schooljaren moeten aantonen dat de vastgestelde tekorten in voldoende mate zijn weggewerkt. Voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' en voor de overige erkenningsvoorwaarden krijgt de school een gunstig advies.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	Frans	
Graad 1 B	Frans	
Graad 1 Mode - Verzorging-voeding	Frans	
Graad 1 Sociale en technische vorming	Frans	huishoudkunde
Graad 1 Techniek-wetenschappen	Frans	
Graad 2 BSO Verzorging-voeding	Frans	huishoudkunde, opvoedkunde, verzorging
Graad 2 TSO Techniek-wetenschappen	wiskunde	wiskunde
Graad 3 TSO Techniek-wetenschappen	wiskunde	wiskunde
Graad 3 TSO Sociale en technische wetenschappen	wiskunde	

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid De visie en planning voldoen. Er zijn nog enkele kleine hiaten wat betreft

Doelgerichtheid gerichtheid op alle VOET. In functie van de vorming van de volledige persoon hecht de school groot belang aan het nastreven van de VOET, die hierbij zowel een middel als een doel zijn. De school hanteert de VOET als raamwerk op het niveau van het schoolprofiel, de studierichtingen en de vakken. Zij combineert de eindtermen van de stam en van de contexten tot zinvolle gehelen in functie van haar leerlingenpopulatie en het pedagogisch project van de school. Op basis hiervan legt de school prioriteiten bij het nastreven van contexten en de concrete eindtermen binnen deze contexten. Sommige VOET blijven nog wat onderbelicht.

De bijdrage van de projecten en vakken aan het nastreven van de VOET werd rigoureus in kaart gebracht. De school heeft daardoor een goed beeld van het eigen aanbod. Op schoolniveau wordt bijgestuurd door nieuwe projecten te stimuleren of bestaande acties binnen of buiten de lessen aan te passen.

In de eerste graad maakte de school de keuze om de VOET in verband met ICT als apart vak aan te bieden om deze VOET doelgericht na te streven en te evalueren. De aandacht voor veilig, verantwoord en doelmatig communiceren en het tegengaan van cyberpesten staan hier centraal.

Ondersteuning De organisatiestructuur staat garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de inspanningsverplichting voor de VOET. De directie volgt de VOET-werking van nabij op. Het beleid zorgt voor een breed draagvlak zowel bij de leraren als bij de leerlingen en ouders. Leraren worden tijdens personeelsvergaderingen en pedagogische studiedagen actief betrokken bij het uitwerken van de visie, het vastleggen van de prioriteiten en de registratie van de concrete inspanningen op school-, studierichting- en vakniveau. Verder zijn de VOET opgenomen in het schoolreglement ter informatie van ouders en leerlingen. Via ondersteunende documenten worden les-, klas- en schooloverstijgende activiteiten expliciet met de VOET verbonden en geregeld in kaart gebracht.

Doeltreffendheid	De school evalueert de beleidsmatige aanpak van de VOET en beschikt over een globaal overzicht van de nagestreefde VOET waaruit het bereik van leerlingengroepen en de bijdrage van vakken, projecten en initiatieven blijken. In het kader van de gelijkeonderwijskansen(GOK)-zelfevaluatie worden de VOET die gerelateerd zijn aan de GOK-thema's systematisch geëvalueerd. Tijdens de vakdoorlichting is gebleken dat het nastreven van VOET door de vakwerkgroepen spoort met de formele inventaris en met de verwachtingen van het beleid.
Ontwikkeling	Er zijn verschillende professionaliseringsinitiatieven met nog enkele werkpunten op het vlak van breedte en/of effectiviteit. Het schoolteam werd grondig geïnformeerd over de geactualiseerde VOET. Er zijn een aantal professionaliseringsinitiatieven, maar de inhoudelijke breedte ervan is beperkt. Zo wordt voor een aantal specifieke domeinen zoals ICT, leren leren en sociorelationele ontwikkeling nascholing gevolgd, maar de noden voor professionalisering in functie van sommige andere contexten zijn nog niet in kaart gebracht. De school ontwikkelt strategieën om ook aan de contexten, die zij niet prioritair acht, voldoende aandacht te schenken.
Uitvoering Leren leren	Vrijwel alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang (met ook aandacht voor frequentie, leerlijn, integratie eindtermen stam) nagestreefd. Leren is een van de pijlers van het onderwijskundige en opvoedkundige project van de school, die een lerende school wil zijn, waar de leerlingen kennis, vaardigheden, competenties en attitudes verwerven en daarin aangemoedigd en begeleid worden. Binnen de GOK-werking staan de eindtermen leren leren centraal in het thema 'preventie en remediëring'. Deze initiatieven worden jaarlijks geëvalueerd en bijgestuurd. De eindtermen leren leren komen verder aan bod binnen de praktijkvakken, projecten en vakken van de basisvorming waardoor alle leerlingen bereikt worden. De vakgroepen ontwikkelen strategieën en instrumenten die de leerlingen ondersteunen in hun leerproces zoals stappenplannen en het gebruik van de OVUR techniek (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren, reflecteren). Voor alle vakken wordt de expliciete link gelegd tussen lesactiviteiten en de concrete eindtermen leren leren. De vakgroepen hanteren een kijkwijzer om hun inspanningen in verband met leren leren in kaart te brengen. Ook op schoolniveau zijn structureel initiatieven genomen om het leerproces van de leerlingen te ondersteunen. Zo vertrekt zowel in de eerste als in de tweede en de derde graad de naschoolse studiebegeleiding vanuit de VOET leren leren. Ouders worden geïnformeerd over de technieken, die leerlingen op school aanleren om hun leerproces in goede banen te leiden. Verder worden er systematisch leer –en studietips verspreid op de school. In de nabije toekomst wil de school de ontwikkeling van leren leren op vakniveau koppelen aan zorgfase 0 uit het zorgcontinuüm, dat recentelijk werd ingevoerd.

In het kader van de studiekeuzebegeleiding zijn er per graad procedures uitgewerkt om de studiekeuze van de leerlingen te ondersteunen. Naast de infosessies voor ouders en leerlingen en besprekingen in klassenraden, betreft de school de leerlingen actief in het keuzeproces. In de eerste graad via het hanteren van de CLB-werkboekjes 'Op stap naar de tweede graad', in de tweede en de derde graad door het verzamelen van zelfreflecties over de schooljaren heen in een portfolio.

Sociorelationele ontwikkeling De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij alle leerlingen nagestreefd. Ze komen aan bod binnen de praktijkvakken, projecten en vakken van de basisvorming waardoor alle leerlingen bereikt worden. De eindtermen van de context sociorelationele ontwikkeling zijn in combinatie met de relevante VOET uit de stam verweven met de schoolvisie, het schoolreglement en zijn geïntegreerd in alle aspecten van het dagelijkse schoolleven.

De leerplandoelstellingen van studierichtingen die de school aanbiedt en die een sterk sociaal profiel hebben, zijn gerelateerd aan de context sociorelationele ontwikkeling. De relatie tussen deze leerplandoelstellingen en de context zijn concreet in kaart gebracht. Het schoolteam benut de kleinschaligheid van de school om de leerlingen op dit vlak van nabij op te volgen en bij elke gelegenheid die zich voordoet, aandacht te schenken aan sociorelationele ontwikkeling.

Ook de inspanningen op het vlak van socio-emotionele begeleiding van de leerlingen betreffende pesten, ruzie in de klas, faalangst, schoolmoeheid, gebrek aan zelfvertrouwen of zelfstandigheid, opstandigheid, grensoverschrijdend gedrag en sociaal isolement geven aanleiding tot de ontwikkeling en het stimuleren van sociorelationele vaardigheden bij de leerlingen. Naast vakken zoals lichamelijke opvoeding, project algemene vakken, de talen en godsdienst, leveren georganiseerde projecten een belangrijke bijdrage aan het nastreven naar deze VOET. Zo organiseert de school in functie van het antipestbeleid verschillende projecten, waarvoor ouders en leerlingen hun waardering uitdrukken. In de Vredesweek worden uiteenlopende activiteiten aangeboden die verband houden met oorlog en vrede, samenleven en verdraagzaamheid. De school nam ook deel aan de Rode-Neuzenactie.

3.1.1.2 Frans in de eerste graad in de A- en B-stroom (leerplan D/2010/7841/014 en D/2010/7841/018) en in bso in de tweede graad in de studierichting Voeding -verzorging (leerplan D/2010/7841/099)

Voldoet

De ontwikkelingsdoelen van de eerste graad B-stroom worden op een voldoende niveau nagestreefd. In de eerste graad A-stroom en de tweede graad bso voldoet de realisatie van de eindtermen en de leerplandoelstellingen. In beide graden is de evaluatie valide en gericht op de leerplandoelstellingen en eindtermen/ontwikkelingsdoelen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

In de eerste graad A-stroom en de tweede graad bso voldoet de realisatie van de eindtermen en de leerplandoelstellingen. Alle vaardigheden komen voldoende aan bod. In de eerste graad B-stroom worden de ontwikkelingsdoelen op een voldoende hoog niveau nagestreefd. In beide graden en stromen vormt het leerboek het uitgangspunt voor het aanbod en de planning. De aangeboden leerinhouden beogen het verwerven van functionele taal en krijgen in de tweede graad bso geregeld een beroepsspecifieke invulling.

De taaltaken zijn over het algemeen voldoende gevarieerd, zowel wat de tekstsoorten als het verwerkingsniveau betreft. Van de door het leerplan vereiste tekstsoorten komen in de eerste graad A-stroom de artistiek-literaire en de narratieve tekstsoorten wel veeleer beperkt aan bod. Een taalmagazine per graad vult het aanbod van het leerwerkboek aan.

De opbouw van woordenschat en spraakkunst gebeurt in betekenisvolle communicatieve contexten. De taalvaardigheden luisteren, lezen en schrijven, worden in voldoende mate nagestreefd of gerealiseerd op een voldoende hoog beheersingsniveau. Spreekvaardigheid is evenwel een knelpunt. Zo hanteren de leerlingen in de de tweede graad bso ondanks een doelgerichte training de taal veeleer moeizaam.

De leraren gebruiken zoveel mogelijk de doeltaal tijdens de lessen. Dit ondersteunt de luistervaardigheidstraining en schept spreekansen voor de leerlingen. In de tweede graad bso wordt echter vrij snel overgeschakeld op het Nederlands.

De leerlingen krijgen kansen om de productieve vaardigheden schrijven en spreken te oefenen. Zij oefenen tijdens de les ook de verschillende strategieën in en leren stappenplannen hanteren.

De Franstalige cultuur wordt in de klas gebracht via het leerboek, films en liedjes, maar is in sommige klaslokalen weinig of niet zichtbaar. Er zijn nog groeimogelijkheden voor het creëren van een krachtige leeromgeving en het inzetten van andere leermaterialen dan een leerboek. Authentieke taalsituaties, meer bepaald reëel contact met de Franstalige culturele realiteit en leefwereld, komen weinig of niet aan bod.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De minimale materiële vereisten zijn aanwezig. In alle klassen is er een scherm, een beamer en internetverbinding aanwezig. Verder kunnen de leraren laptops reserveren. Zij maken daar weinig of geen gebruik van zodat de ondersteuning van het leerproces via ICT op leerlingenniveau veeleer beperkt is. Woordenboeken zijn beschikbaar. In de eerste graad wordt gebruik gemaakt van een bordboek. De vakgroep plant een uitbreiding ervan in de tweede en de derde graad. Het inzetten van het elektronisch leerplatform is in volle ontwikkeling.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	In de loop van het schooljaar zijn er geregeld onvoldoendes en en behalen de leerlingen soms wisselvallige resultaten. Op jaarbasis blijft het aantal onvoldoendes beperkt in alle structuuronderdelen. In de tweede graad bso zijn de leerlingenresultaten voldoende tot goed. In de eerste graad B-stroom en de tweede graad bso kiest de school voor gespreide evaluatie. Waar tijdens het schooljaar 2014-2015 in sommige klassen van de B-stroom de evaluatie van de vaardigheden geen representatief staal van leerplandoelstellingen bestreek of zelfs ontbrak, is er een voldoende evenwicht tot stand gebracht in het schooljaar 2015-2016 in de evaluatie van kennis / vaardigheden. Leraren houden bij het organiseren van de evaluatie rekening met hun leerlingenpubliek, waaronder vele GOK-leerlingen. Bij het toetsen van spreekvaardigheid proberen zij bijvoorbeeld de stress voor de leerlingen te beperken. De evaluatiepraktijk in de tweede graad bso vertoont een kwalitatieve systematiek zodat de leerlingen goed weten wat en hoe geëvalueerd gaat worden. Toch blijft het bewaken van een evenwichtige evaluatiepraktijk in de eerste graad B-stroom een aandachtspunt. In de eerste graad A-stroom kiest de school voor een combinatie van toetsen/taken dagelijks werk en examens. Beide zijn leerplan- en vaardigheidsgericht. De vakgroep heeft een inventarisatie gemaakt van de geëvalueerde leerplandoelstellingen voor dagelijks werk en examens. Productieve vaardigheden worden beoordeeld met behulp van evaluatiecriteria die sterk focussen op het communicatieve aspect. Behalve voor schrijfvaardigheid is de vraagstelling valide. De vakgroep is nog zoekende om de ondersteunende kennis woordenschat en grammatica een plaats te geven binnen de evaluatiepraktijk. Ook is het aandeel van vakgebonden attitudes in de leerlingenresultaten niet transparant.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De aandacht voor leren leren maakt deel uit van de schoolcultuur. De leerlingen krijgen doelgericht ondersteuning aangereikt bij het leren van een taal door hen studiestrategieën voor kennis en vaardigheden aan te reiken.

De leraren nemen hun taak van de leerbegeleiding ernstig op en dragen daar tijdens de lessen, die helder gestructureerd verlopen, veel zorg voor. Er heerst een veilige en rustige sfeer in de klassen. De leraren gaan zorgzaam om met de leerlingen.

De klasgroepen zijn over het algemeen klein en de leraren maken daarvan gebruik om de leerlingen nauwgezet te begeleiden in hun leerproces. Vaardigheden en kennis worden in de klas stevig ingeoefend voor zover het aantal lessen per week dat toelaat. In de eerste graad B-stroom bestaat dat aantal uit één lesuur per week.

De leerlingen beschikken over de nodige leerstofoverzichten, studeertips, schema's en ander ondersteunend materiaal. Zij krijgen, indien nodig, aanvullende opdrachten en/of extra uitleg. De leerlingennotities zijn doorgaans verzorgd. Het leerklimaat is sterk ondersteunend en leraargestuurd. Er zijn weinig sporen te vinden van zelfstandig begeleid leren.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

Alle leraren Frans van alle richtingen en onderwijsvormen maken deel uit van de vakgroep. Deze vergadert formeel drie maal per jaar en pleegt geregeld informeel overleg. Vooral organisatorische aspecten komen dan aan bod. Andere elementen zoals het vastleggen van puntengewichten voor de verschillende leerplancomponenten, het gebruik van evaluatiecriteria, het samen opstellen van examens en de keuze van leerboeken worden veeleer informeel afgesproken.

In de vakgroepverslagen zijn er op de evaluatiepraktijk na weinig aanwijzingen te vinden van een gezamenlijke en grondige inhoudelijke leerplanstudie. Het beleid stimuleert de zelfevaluatie van de vakgroepwerking. De knelpunten die naar boven komen - zoals de soms sterk wisselende leerlingresultaten in bepaalde lesgroepen/graden - worden geanalyseerd en besproken met de directie en de pedagogische begeleiding. De afgelopen jaren is er weinig bijscholing gevolgd.

3.1.1.3 Huishoudkunde in de eerste graad in de A-stroom in de basisoptie Sociale en technische vorming (leerplan D/2001/0279/027)

Voldoet

De leerlingen realiseren in voldoende mate de leerplandoelstellingen. De evaluatiepraktijk is voldoende representatief voor de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod	Nagenoeg alle leerplandoelstellingen die bij de zeven thema's uit het leerplan horen komen aan bod. De leerlingen verwerven inductief, aanschouwelijk en ervaringsgericht de ondersteunende kennis. Ook leren ze elk thema situeren binnen een ruimere sociale en actuele context en verwoorden ze hun persoonlijke beleving.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Binnen de realisaties (toepassingen vanuit de zeven thema's op basis van het technisch proces) passen de leerlingen de kennis voldoende toe, doen ze succeservaringen op en verwerven ze de sociale en technische vaardigheden in een realistische context. Bij elke realisatie ligt de nadruk op enkele specifieke sociale en technische vaardigheden zodat de leerlingen op het einde van het schooljaar alle vaardigheden beheersen .

Enkel het methodisch leren werken verloopt te leraargestuurd. Bij de opdrachten voor de realisaties zijn behoefte of probleemstelling, de keuze voor een oplossing en het plan van aanpak al vooraf gegeven. Leerlingen voeren vooral opgelegde opdrachten uit. Ze leren daardoor onvoldoende zich oriënteren op een probleem en creatief naar oplossingen zoeken. De leerlingen reflecteren wel systematisch op de uitvoering en de ingebruikname van de realisatie. Toch volstaat dit niet om de leerlingen methodisch te leren werken en denkend te leren handelen zoals het leerplan vooropstelt. Bovendien sluiten de gegeven probleemstelling en de bijhorende oplossing onvoldoende logisch op elkaar aan wat het methodisch leren werken nog meer belemmert.

De keuze van de toepassingsgebieden voor de realisaties is voldoende evenwichtig: het aandeel voeding is gelijk aan het werken met materialen. Sociale activiteiten komen minder aan bod.

Het aanbod is onvoldoende afgestemd op verwante vakken zoals techniek, natuurwetenschappen en wiskunde. Het leerplan benadrukt dat deze samenhang nodig is om het onderwijsleerproces te optimaliseren.

Uitrusting	De didactische keukens zijn uitgerust met de nodige leermiddelen en bevatten een ruimte om klassikaal de theorie aan te brengen. De beperkte loopruimte rond de kookeilanden brengt echter de veiligheid in het gedrang.
<i>ICT</i>	
<i>Inzet uitrusting</i>	
<i>Leermiddelen</i>	

Voor het werken met materialen maakt de vakgroep gebruik van het technieklokaal wat het mogelijk maakt om met gevarieerde materialen te werken.

De praktijklokalen zijn echter niet uitgerust met ICT. De vakgroep kan draagbare computers reserveren, maar dit belemmert de leraren om spontaan of systematisch gebruik te maken van ICT in hun lessen.

In de theorielokalen maken de leraren gebruik van de aanwezige projectiemogelijkheid. Ook brengen ze voldoende materiaal en instrumenten mee om aanschouwelijk te werken. De theorielokalen beschikken niet over computers voor de leerlingen. De vakgroep integreert ICT onvoldoende in het leerproces van de leerlingen.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatiepraktijk is voldoende representatief voor de leerplandoelstellingen. De evaluatie van de sociale en technische vaardigheden verloopt zeer valide. De vakgroep heeft deze vaardigheden vertaald in subdoelstellingen en voor elke subdoelstelling concrete evaluatiecriteria uitgeschreven op een vierpuntenschaal. Deze 'rubrics' dienen als leidraad voor de evaluatie van de realisaties.

Het gebruik van deze 'rubrics' verhoogt de objectiviteit en de transparantie van de evaluatiepraktijk. De leraren evalueren zeer gelijkgericht. Ook is de transparantie voor de leerlingen optimaal: de leerlingen weten duidelijk op welke doelstellingen ze worden beoordeeld en ze zijn op voorhand op de hoogte van de evaluatiecriteria.

Parallel aan het aanbod ontbreken in de evaluatie ook een aantal stappen van het technisch proces. Enkel de uitvoering, het resultaat en de evaluatie zitten vervat in de evaluatie. De oriënterings- en planningsfase maken er geen deel van uit.

Per thema bevragen schriftelijke toetsen de ondersteunende kennis. De meeste vragen zijn afgestemd op het beheersingsniveau zoals het leerplan vereist en peilen naar kennis, toepassing en inzicht in betekenisvolle contexten. Sommige vragen peilen echter naar letterlijke kennisreproductie, wat niet overeenstemt met het leerplan.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

Het leerklimaat is aangenaam en bevordert het welbevinden van de leerlingen. De leerlingen beleven de nodige succeservaringen via de activerende werkvormen. De leerbegeleiding is gekenmerkt door een sterk preventieve aanpak. Het lesmateriaal is gestructureerd en afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. De leerlingen krijgen duidelijke leer- en werkinstructies. De aandacht voor het bieden van structuur gaat echter te weinig gepaard met het uitdagen van leerlingen om het technisch denkproces gaandeweg zelf te leren doorlopen.

De leraren bieden voldoende taalondersteuning. Ze hebben oog voor vak- en instructietaal. Ze ondersteunen de leerlingen met duidelijke verbale instructies en feedback. De samenwerkingsvormen stimuleren de leerlingen om goed mondeling te communiceren. De leerlingen oefenen voldoende hun schrijfvaardigheden met opdrachten en reflecties.

De vakgroep geeft ook aandacht aan curatieve leerbegeleiding. De leraren volgen de leerlingen van nabij op aan de hand van frequente opdrachten en toetsen. De leerlingen kunnen hun leerproces bijsturen op basis van de mondelinge en schriftelijke feedback.

Deskundigheidsbevordering De leraren overleggen veelvuldig informeel en formeel in de vakgroep sociaal en technische vorming over organisatorische en pedagogisch-didactische thema's. Ze bewaken zorgvuldig de gelijkgerichtheid van het aanbod en de evaluatiepraktijk in de parallel klassen. Ze werkten aanvullend bij het werkboek degelijk lesmateriaal uit en verbeterden recentelijk de evaluatiemethodiek van de realisaties.

*Overleg
Vorming*

De vakgroep doet weinig beroep op externe expertise zoals navorming en netwerking om bijvoorbeeld het beheersingsniveau van de realisaties te verhogen en meer verantwoordelijkheid voor het leerproces bij de leerlingen te leggen.

3.1.1.4 Huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in bso tweede graad in de studierichting Verzorging-voeding (leerplan D/2013/7841/061)

Voldoet

De leerplanrealisatie is een voorbeeld van goede praktijk. Nagenoeg alle leerplandoelstellingen komen op een evenwichtige geïntegreerde wijze en met voldoende diepgang aan bod. De evaluatiepraktijk is goed afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod Het aanbod bestrijkt nagenoeg alle leerplandoelstellingen. Ze zijn evenwichtig verdeeld over de vier lescomponenten: zorg voor welzijn, zorg voor interieur en textiel, zorg voor voeding en sociale vorming. Enkel in zorg voor voeding gaat veel aandacht naar de elementen van een voedingsvoorlichtingsmodel, maar dit zet de leerplanrealisatie niet onder druk.

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Het aanbod is afgestemd op het vereiste beheersingsniveau. De leerlingen krijgen zeer praktijkgericht les. Leerlingen verwerven de leerplandoelstellingen in zeer betekenisvolle contexten. Het lerarenteam stimuleert de leerlingen adequaat om te reflecteren, kritisch te denken, en een eigen standpunt te formuleren.

Binnen de lescomponenten komen verschillende leerplandoelstellingen geïntegreerd aan bod in grotere, doelgericht gekozen opdrachten. Binnen projecten biedt de vakgroep de leerplandoelstellingen geïntegreerd aan over de lescomponenten heen. Tijdens deze projecten maken de leerlingen ook geleidelijk aan kennis met de twee doelgroepen: kinderen en ouderen.

Het aanbod vertoont een duidelijke leerlijn van eenvoudige opdrachten naar meer complexe situaties. Meerdere thema's komen in de twee leerjaren terug, maar worden in het tweede jaar verder uitgediept. Het aanbod bereidt de leerlingen goed voor op de derde graad.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De inrichting van het lokaal voor zorg voor interieur en textiel en de theorielokalen voldoen aan de minimale materiële vereisten van het leerplan. De didactische keuken bevat al het nodige materiaal, maar is zo aftands dat hygiënisch werken nauwelijks mogelijk is. De didactische keuken staat in verbinding met het ruime lokaal voor zorg voor interieur en textiel. Dit vergemakkelijkt het geïntegreerd aanbieden van de leerplandoelstellingen. De praktijklokalen zijn echter niet uitgerust met ICT. De vakgroep kan tablets en draagbare computers reserveren, maar dit belemmert de leraren om spontaan of systematisch gebruik te maken van ICT in hun lessen. De theorielokalen beschikken over een computer met projectiemogelijkheid voor de leraar en over voldoende computers voor de leerlingen. De vakgroep integreert veelvuldig ICT in het onderwijs- en leerproces.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk bestaat uit taken, praktijkopdrachten, een reflectieportfolio, toetsen en examens en bestrijkt nagenoeg alle leerplandoelstellingen. De leerlingenevaluatie is zeer valide. De evaluatiepraktijk representeert zeer goed de inhoud en het beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen. Zo heeft de vakgroep alle leerplandoelstellingen vertaald in subdoelstellingen en voor elke subdoelstelling concrete evaluatiecriteria uitgeschreven op een vierpuntenschaal. Deze 'rubrics' dienen als leidraad voor de evaluatie van taken, reflecties en (praktijk)opdrachten. Ook het opstellen van toetsen en examens vertrekt van deze rubrics. De meeste vragen zijn dan ook goed afgestemd op het beheersingsniveau van het leerplan en peilen naar kennis, toepassing en inzicht in betekenisvolle contexten. Toch sluipen in de toetsen en examens nog vragen die puur contextloze kennisreproductie beoordelen wat niet strookt met het competentiegericht leerplan en de competentieontwikkende onderwijspraktijk. Hierdoor geven de evaluatieresultaten niet altijd een realistisch beeld van het werkelijke beheersingsniveau van de leerlingen. Het gebruik van de rubrics verhoogt de objectiviteit en de transparantie van de evaluatiepraktijk. De leraren evalueren zo zeer gelijkgericht. Toch is de transparantie voor de leerlingen nog niet optimaal: de leerlingen weten duidelijk op welke doelstellingen ze worden beoordeeld, maar ze zijn niet op voorhand op de hoogte van de evaluatiecriteria. Ze krijgen wel feedback op basis van deze evaluatiecriteria.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

De vakgroep creëert een aangenaam en stimulerend leerklimaat. De leerbegeleiding speelt goed in op de onderwijsnaden van de leerlingen zodat ze de leerplandoelstellingen vlot bereiken. Het team zet vooral in op preventieve leerbegeleiding. Het studiemateriaal is goed gestructureerd en aangepast aan het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. Onder andere stappenplannen, schrijfkaders en overzichtelijke schema's ondersteunen en bevorderen het leerproces. Divers lesmateriaal op het elektronische leerplatform vult het cursusmateriaal aan. Zo kunnen de leerlingen de leerstof herbekijken, inhalen of extra inoefenen. De vakgroep maakt veelvuldig gebruik van activerende werkvormen waarbij leerlingen hun leerproces al gedeeltelijk zelf in handen nemen.

De leraren bieden voldoende taalondersteuning. Ze hebben oog voor vak- en instructietaal. Ze ondersteunen de leerlingen met duidelijke verbale instructies en feedback. De samenwerkingsvormen stimuleren de leerlingen om goed mondeling te communiceren. De leerlingen oefenen voldoende hun schrijfvaardigheden met opdrachten en reflecties.

Ook de curatieve leerbegeleiding krijgt de nodige aandacht. De vakgroep volgt de leerlingen van nabij op aan de hand van frequente opdrachten en toetsen. De leerlingen kunnen hun leerproces bijsturen op basis van de mondelinge en schriftelijke feedback. Indien nodig krijgen de leerlingen de kans om vaardigheden extra te oefenen.

Deskundigheidsbevordering

Overleg
Vorming

De vakgroep overlegt veelvuldig over organisatorische en pedagogisch-didactische thema's. De grondige studie van het leerplan resulteerde in een krachtige realisatie van het leerplan met zeer veel aandacht voor een valide evaluatiepraktijk. Ook volgde de vakgroep in het verleden vorming en schooloverstijgend vakoverleg in functie van de implementatie van het competentiegericht leerplan.

3.1.1.5 Wiskunde in de tso tweede graad in de studierichting Techniek-wetenschappen (leerplan 2002/048a)

Voldoet

De leerlingen krijgen alle eindtermen en leerplandoelstellingen aangeboden. De evaluatie is evenwichtig en leerplangericht.

Onderwijsaanbod	Het onderzoek is gericht op de basisvorming en op het specifieke gedeelte van de studierichting.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	De wijze waarop de leraren de leerplandoelen aanbieden is een voorbeeld van goede praktijk. De leerlingen krijgen alle leerplandoelen met zeer veel diepgang aangeboden. Naast de basisdoelen behandelen de leraren heel wat uitbreidingsleerstof. De vakgroep biedt de onderwerpen op het vereiste beheersingsniveau aan en spreidt de leerstof evenwichtig over het schooljaar en over de graad. Enkel een aantal doelen over getallenleer en algebra (leerplandoelstellingen g33 en g46) oefenen de leerlingen beperkt in. Ook oefenen de leerlingen vooral in het rekenen met statistische gegevens (leerplandoelstellingen s59, s60 en s61) en krijgt het onderdeel 'interpreteren van statistische gegevens' minder expliciete aandacht.
<i>Samenhang</i>	Differentiatie is veeleer de norm dan de uitzondering. De leraren gebruiken regelmatig actieve werkvormen en stimuleren de zelfregulatie bij de leerlingen (eindterm 7). De leerlingen zijn duidelijk gewoon om zelfstandig te werken (eindterm 9).
	Het aanbod is voldoende vaardigheidsgericht. De wiskundige vaardigheden (rekenvaardigheid, meet- en tekenvaardigheid, wiskundige taalvaardigheid, denk- en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheid) krijgen voldoende aandacht. Voor elk onderdeel krijgen de leerlingen ruim de tijd om te oefenen. De vakgroep biedt heel wat oefeningen in relevante contexten aan. Ook ruimtemeetkunde komt concentrisch aan bod.
Uitrusting	De materiële uitrusting voldoet om de leerplandoelstellingen te realiseren.
<i>ICT</i>	De lokalen zijn uitgerust met een computer en beamer. De vakgroep maakt op een zinvolle wijze gebruik van het rekentoestel. De leerlingen oefenen ook in het gebruik van meetkundeprogramma's als hulpmiddel om problemen op te lossen. Zowel bij het aanbod als tijdens de evaluatie zetten de leraren ICT op een doeltreffende manier in.
<i>Inzet uitrusting</i>	
<i>Leermiddelen</i>	

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De moeilijkheidsgraad van de toetsen en de examens is behoorlijk en de vakgroep stemt de vragen voldoende af op de verwachtingen van het leerplan. De leraren stellen duidelijke en relevante vragen. De verschillende vaardigheden komen evenwichtig aan bod. De leraren toetsen veelvuldig en doelgericht doorheen het schooljaar. De evaluatie is transparant, onder meer door een gedetailleerde vermelding van de puntenverdeling. Naast heel wat contextrijke vragen dienen de leerlingen ook een aantal repetitieve rekenvragen op te lossen. Deze vragen peilen allen naar hetzelfde leerplandoel en maken het examen somsodeloos langer.

Ondanks de grote zorg die de leraren aan de examens besteden, haalt een groep leerlingen de norm niet. De evaluatieresultaten geven niet altijd een realistisch beeld van het werkelijke beheersingsniveau van de leerlingen.

De leraren zijn nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. De vakgroep maakte hieromtrent nog geen sluitende afspraken. De leraren hanteren geen objectieve criteria om de attitudes te meten.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

De lessen verlopen kalm en gestructureerd. De meeste leerlingen zijn aandachtig en werkzaam in de les. De leraren hebben veel en gerichte aandacht voor preventieve leerbegeleiding. Zij integreren leren leren op een efficiënte wijze in de lesopbouw en stemmen het cursusmateriaal af op de noden van de leerlingen. De leraren bieden stappenplannen, overzichten en oplossingsschema's aan en de leerlingen nemen de studietips ter harte. De integratie van ICT in de les en in het lesmateriaal ondersteunt de verwerking van de leerstof. Tijdens de les geven de meeste leerlingen dan ook blijk van een voldoende tot hoog beheersingsniveau.

In alle klassen is de curatieve leerbegeleiding sterk. De leraren bieden remediëringsoefeningen aan en stellen modeloplossingen ter beschikking. De leraren remediëren in eerste instantie zelf hun eigen leerlingen. De leraren vermelden deze initiatieven niet systematisch in het leerlingenvolgsysteem. Leerlingen met specifieke noden kunnen gebruik maken van sticordimaatregelen. De vakgroep hanteert geen systeem om de doeltreffendheid van de remediëring te meten.

De leraren hebben voldoende aandacht voor het talige aspect van de wiskunde. De leerlingen gebruiken tijdens het onderwijsleergesprek het juiste vakjargon. Ook de formele wiskundige symboliek krijgt voldoende aandacht. De vakgroep heeft hierover echter nog geen afspraken gemaakt, waardoor er verschillen zijn per graad.

Deskundigheidsbevordering De leraren hebben de laatste twee schooljaren een aantal nascholingen gevolgd. De multiplicatie binnen de vakgroep is beperkt en de implementatie van het geleerde op de klasvloer is behoorlijk.

Overleg
Vorming

De vakgroep vergadert formeel een aantal keer per jaar. Belangrijker zijn de frequente informele contacten. Items zoals de uitwerking van leerlijnen, het stroomlijnen van de evaluatie- en notatieafspraken en het verzamelen van data voor interne kwaliteitszorg stonden nog niet op de agenda van de vakgroep.

3.1.1.6 Wiskunde in de tso derde graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplan 2004/023)

Voldoet

De leerlingen krijgen de meeste eindtermen en leerplandoelstellingen aangeboden. De evaluatie is voldoende evenwichtig en leerplangericht.

Onderwijsaanbod De leerlingen krijgen heel wat leerplandoelen met zeer veel diepgang aangeboden. Naast de basisdoelen behandelen de leraren een aantal uitbreidingsdoelen. De vakgroep biedt de onderwerpen op een hoog beheersingsniveau aan. Het aanbod is vaardigheidsgericht. De wiskundige vaardigheden (rekenvaardigheid, meet- en tekenvaardigheid, wiskundige taalvaardigheid, denk- en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheid) krijgen voldoende aandacht.

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Een aantal leerplandoelen over financiële algebra ontbreken in het aanbod. De leerlingen oefenen de doelen FA10, FA13 en FA14 niet in. Ook krijgen een aantal doelen over statistiek (leerplandoelstellingen s3 en s4) weinig aandacht. Deze lacunes zijn voornamelijk te wijten aan het gebrek aan ICT-integratie in de les (zie verder).

De leerplandoelstellingen over mathematiseren en oplossen van problemen (leerplandoelstellingen MA1 t/m MA5) komen niet aan bod conform de vereisten van het leerplan. De leerlingen oefenen onvoldoende doeltreffend in het maken van een wiskundige voorstelling van een probleem. Ook het maken van en reflecteren over een oplossingsplan komt te weinig expliciet aan bod.

De leraren gebruiken regelmatig actieve werkvormen en stimuleren de zelfregulatie bij de leerlingen (leerplandoelstelling 11). De leerlingen zijn duidelijk gewoon zelfstandig te werken (leerplandoelstelling 10).

Uitrusting De materiële uitrusting voldoet nipt om de leerplandoelstellingen te realiseren. De lokalen zijn uitgerust met een computer en beamer. De vakgroep maakt gebruik van een gewoon rekentoestel zonder grafische functies of zonder een computeralgebrasysteem. Andere digitale leermiddelen gebruiken de leerlingen niet. Heel af en toe gaat er eens een les door in de computerklas. Een aantal leerplandoelstellingen over het gebruik van ICT in de wiskunde behandelen de leraren zeer oppervlakkig. Ook een aantal andere doelen zijn slechts moeizaam te bereiken mits onvoldoende inzet van digitale leermiddelen.

ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De lacune in het aanbod vertaalt zich in de evaluatie. De criteria voor de beoordeling van het onderdeel ‘mathematiseren en oplossen van problemen’ zijn onvoldoende gericht op het leerplan. Ook het aandeel van dit item in de totale evaluatie is onduidelijk. De inzet van ICT tijdens de evaluatie is bovendien minimaal. ICT heeft op dit ogenblik weinig meerwaarde. De moeilijkheidsgraad van de toetsen en examens is behoorlijk en de vakgroep stemt de vragen voldoende af op de verwachtingen van het leerplan. De leraren stellen duidelijke en relevante vragen en de toetsen zijn zeer vaardigheidsgericht. Sommige examens bevatten nog wel een aantal repetitieve rekenvragen buiten context. De leraren toetsen veelvuldig en doelgericht doorheen het schooljaar. De evaluatie is transparant, onder meer door een gedetailleerde vermelding van de puntenverdeling. De evaluatie is voldoende evenwichtig. Ondanks de grote zorg die de leraren aan de examens besteden, haalt een groep leerlingen de norm niet. De evaluatieresultaten geven niet altijd een realistisch beeld van het werkelijke beheersingsniveau van de leerlingen. De leraren zijn nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. De vakgroep maakte hieromtrent nog geen sluitende afspraken. De leraren hanteren geen objectieve criteria om de attitudes te meten.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De lessen verlopen kalm en gestructureerd. De meeste leerlingen zijn aandachtig en werkzaam in de les. De leraren hebben veel en gerichte aandacht voor preventieve leerbegeleiding. Zij integreren leren leren op een efficiënte wijze in de lesopbouw en stemmen het cursusmateriaal af op de noden van de leerlingen. De leraren bieden stappenplannen, overzichten en oplossingschema’s aan en de leerlingen nemen de studietips ter harte. Tijdens de les geven de meeste leerlingen dan ook blijk van een voldoende tot hoog beheersingsniveau. In alle klassen is de curatieve leerbegeleiding sterk. De leraren bieden remediëringsoefeningen aan en stellen modeloplossingen ter beschikking. De leraren remediëren in eerste instantie zelf hun eigen leerlingen. De leraren vermelden deze initiatieven niet systematisch in het leerlingenvolgsysteem. Leerlingen met specifieke noden kunnen gebruik maken van sticordimaatregelen. De vakgroep hanteert geen systeem om de doeltreffendheid van de remediëring te meten. De leraren hebben voldoende aandacht voor het talige aspect van de wiskunde. De leerlingen gebruiken tijdens het onderwijsleergesprek het juiste vakjargon. Ook de formele wiskundige symboliek krijgt voldoende aandacht. De vakgroep heeft hierover echter nog geen afspraken gemaakt, waardoor er verschillen zijn per graad.

Deskundigheidsbevordering De leraren hebben de laatste twee schooljaren een aantal nascholingen gevolgd. De multiplicatie binnen de vakgroep is beperkt en de implementatie van het geleerde op de klasvloer is behoorlijk.

*Overleg
Vorming*

De vakgroep vergadert formeel een aantal keer per jaar. Belangrijker zijn de frequente informele contacten. Items zoals de uitwerking van leerlijnen, het stroomlijnen van de evaluatie- en notatieafspraken en het verzamelen van data voor interne kwaliteitszorg stonden nog niet op de agenda van de vakgroep.

3.1.1.7 Wiskunde in de tso derde graad in de studierichting Techniek-wetenschappen (leerplan 2004/022)

Voldoet

De leerlingen krijgen de meeste eindtermen en leerplandoelstellingen aangeboden. De evaluatie is voldoende evenwichtig en leerplangericht.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Het onderzoek is gericht op de basisvorming en op het specifieke gedeelte van de studierichting.

De leerlingen krijgen de meeste leerplandoelstellingen met zeer veel diepgang aangeboden. Naast de basisdoelen behandelen de leraren heel wat uitbreidingsdoelen en eigen doelen. De vakgroep biedt de onderwerpen op een hoog beheersingsniveau aan. Het aanbod is voldoende vaardigheidsgericht. De wiskundige vaardigheden (rekenvaardigheid, meet- en tekenvaardigheid, wiskundige taalvaardigheid, denk- en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheid) krijgen voldoende aandacht. De leerlingen oefenen wel duidelijk het meest in rekenvaardigheid.

De vakgroep besteedt veel aandacht aan uitbreidingsdoelen en aan het keuzegedeelte van het leerplan. Het aantal bestede lesuren overschrijdt ruim de suggestie van het leerplan. Vooral voor de evaluatie heeft dit soms gevolgen. De evenwichtige spreiding van de basis- en uitbreidingsleerstof over het jaar en over de graad kan beter.

Een beperkt aantal leerplandoelen ontbreken in het aanbod. De leerlingen oefenen sommige doelen omtrent vlakke analytische meetkunde niet in (leerplandoelstellingen M7 t/m M12). De leerplandoelstellingen over 'mathematiseren en oplossen van problemen' (leerplandoelstellingen MA1 t/m MA5) komen niet aan bod conform de vereisten van het leerplan. De leerlingen oefenen onvoldoende doeltreffend in het maken van een wiskundige voorstelling van een probleem. Ook het maken van en reflecteren over een oplossingsplan komt te weinig expliciet aan bod.

De leraren gebruiken regelmatig actieve werkvormen en stimuleren de zelfregulatie bij de leerlingen (leerplandoelstelling 11). De leerlingen zijn duidelijk gewoon zelfstandig te werken (leerplandoelstelling 10).

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De materiële uitrusting voldoet om de leerplandoelstellingen te realiseren. De lokalen zijn uitgerust met een computer en beamer. De vakgroep maakt op een zinvolle wijze gebruik van het (grafische) rekentoestel. Zowel bij het aanbod als tijdens de evaluatie zetten de leraren ICT op een doeltreffende manier in.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De lacune in het aanbod vertaalt zich in de evaluatie. De criteria voor de beoordeling van het onderdeel ‘mathematiseren en oplossen van problemen’ is onvoldoende gericht op het leerplan. Ook het aandeel van dit item in de totale evaluatie is onduidelijk. De moeilijkheidsgraad van de toetsen en de examens is behoorlijk tot hoog en de vakgroep stemt de vragen voldoende af op de verwachtingen van het leerplan. De leraren stellen duidelijke en relevante vragen. Vooral rekenvaardigheid wordt getoetst. Ook de andere vaardigheden komen aan bod, maar in mindere mate. Het verwerkingsniveau van de examens is soms hoog, voornamelijk door de hoge eisen voor rekenvaardigheid. De leraren toetsen veelvuldig en doelgericht doorheen het schooljaar. De evaluatie is transparant, onder meer door een gedetailleerde vermelding van de puntenverdeling. Door het grote aanbod van uitbreidingsleerstof tijdens bepaalde periodes van het schooljaar en de graad, is het evenwicht (tussen basis en verdieping) in bepaalde examens zoek. Over het gehele schooljaar is de evaluatie echter voldoende evenwichtig. Ondanks de grote zorg die de leraren aan de examens besteden, haalt een groep leerlingen de norm niet. De evaluatieresultaten geven niet altijd een realistisch beeld van het werkelijke beheersingsniveau van de leerlingen. De leraren zijn nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. De vakgroep maakte hieromtrent nog geen sluitende afspraken. De leraren hanteren geen objectieve criteria om de attitudes te meten.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De lessen verlopen kalm en gestructureerd. De meeste leerlingen zijn aandachtig en werkzaam in de les. De leraren hebben veel en gerichte aandacht voor preventieve leerbegeleiding. Zij integreren leren leren op een efficiënte wijze in de lesopbouw en stemmen het cursusmateriaal af op de noden van de leerlingen. De leraren bieden stappenplannen, overzichten en oplossingschema’s aan en de leerlingen nemen de studietips ter harte. De integratie van ICT in de les en in het lesmateriaal ondersteunt de verwerking van de leerstof. Tijdens de les geven de meeste leerlingen dan ook blijk van een voldoende tot hoog beheersingsniveau.

In alle klassen is de curatieve leerbegeleiding sterk. De leraren bieden remediëringsoefeningen aan en stellen modeloplossingen ter beschikking. De leraren remediëren in eerste instantie zelf hun eigen leerlingen. De leraren vermelden deze initiatieven niet systematisch in het leerlingenvolgsysteem. Leerlingen met specifieke noden kunnen gebruik maken van sticordimaatregelen. De vakgroep hanteert geen systeem om de doeltreffendheid van de remediëring te meten.

De leraren hebben voldoende aandacht voor het talige aspect van de wiskunde. De leerlingen gebruiken tijdens het onderwijsleergesprek het juiste vakjargon. Ook de formele wiskundige symboliek krijgt voldoende aandacht. De vakgroep heeft hierover echter nog geen afspraken gemaakt, waardoor er verschillen zijn per graad.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De leraren hebben de laatste twee schooljaren een aantal nascholingen gevolgd. De multiplicatie binnen de vakgroep is beperkt en de implementatie van het geleerde op de klasvloer is behoorlijk.

De vakgroep vergadert formeel een aantal keer per jaar. Belangrijker zijn de frequente informele contacten. Items zoals de uitwerking van leerlijnen, het stroomlijnen van de evaluatie- en notatieafspraken en het verzamelen van data voor interne kwaliteitszorg stonden nog niet op de agenda van de vakgroep.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school heeft twee vestigingsplaatsen: campus Lanklaar en campus Rotem. De gebouwen op beide plaatsen zijn verouderd, maar de school voert geleidelijk aan renovatiewerken uit wat de bewoonbaarheid enigszins verbetert.

De school spoort de tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving onvoldoende systematisch op. Dit blijkt uit de wijze waarop de school de inspraak van het personeel regelt en risicoanalyses en controles uitvoert. Zo heeft de school geen reglementair samengesteld overlegorgaan dat de taken met betrekking tot het welzijnsbeleid behartigt en doet de preventieadviseur geen jaarlijkse rondgang. Ook ontbreken een aantal verplichte documenten die helpen bij het opsporen van risico's: een correcte asbestinventaris, een milieuvergunning en een aantal indienstellingsverslagen. Hierdoor kent de instelling de tekorten waaraan ze moet werken onvoldoende. Dat belet haar om waakzaam te zijn voor ongunstige factoren en veranderingen in de leer- en werkomgeving.

Omdat de school de risico's onvoldoende kent, spelen het globaal preventieplan en het jaaractieplan niet consequent in op tekorten die specifiek zijn voor de instelling. De uitwerking van de plannen is daardoor onvoldoende doelgericht en ze vermelden ook niet het vereiste budget om de verbeteracties uit te voeren. De plannen vervullen voornamelijk een formele rol en fungeren onvoldoende als instrument om de risico's te beheersen. Zo ontbreekt ook het jaaractieplan voor dit schooljaar.

Aspecten van het veiligheids- en welzijnsbeleid komen aan bod in de onthaalbrochure voor nieuwe personeelsleden en geplande investeringen staan op de agenda van de personeelsvergadering. Deze informatieverstrekking volstaat echter niet om een cultuur te creëren waarbij iedereen op zijn niveau verantwoordelijkheid neemt op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Dit laat zich voelen in de feitelijke situatie.

Uit de controles en adviezen van externe diensten blijken meerdere tekorten op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid van de leer- en werkomgeving. Het brandweerverslag dateert van 2006. De turnzaal en blok C van de vestiging Lanklaar zijn niet opgenomen in dit verslag. Het verslag vermeldt onder meer ernstige tekorten in de elektrische installatie en problemen met de alarminrichting en de veiligheidsverlichting. Het keuringsverslag van de elektrische laagspanning van 2015 verklaart dat de installaties nog steeds niet voldoen. Zo ontbreekt aarding met elektrocutiegevaar als gevolg. De tekorten uit de verslagen van externe diensten zijn op het ogenblik van de doorlichting nog onvoldoende opgelost, ook de tekorten die al langere tijd aanslepen. Wat moet verbeteren, is in de planning slechts gedeeltelijk voorzien en niet gebudgetteerd. De school neemt enigszins initiatief om, in afwachting van een oplossing ten gronde, via organisatorische maatregelen en kleinere werken de situatie minimaal te verbeteren.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting niet alle locaties van de leer- en werkomgeving. De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. Tijdens het bezoek ter plaatse valt op dat niet alle locaties even geschikt zijn voor de organisatie van onderwijs. Zo is de turnzaal te Lanklaar een voormalige feestzaal en niet aangepast om veilig te sporten. Verder hebben de didactische keukens weinig loopruimte om veilig te werken, is de verlichting niet overal afgeschermd en zijn heel wat ramen in slechte staat. De server heeft geen omhulsel en staat in een zeer rommelig kelderlokaal. De toestand van de speelplaatsen van beide vestigingen zorgt voor valgevaar.

De hygiëne van de leer- en werkomgeving voldoet. De gebouwen ogen netjes. Het sanitair is goed onderhouden en goed uitgerust. In de school is steeds minimaal een gebrevetteerde hulpverlener aanwezig, maar de school heeft geen verzorgingslokaal en houdt geen register bij met de interventies in het kader van eerste hulp.

De instelling krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omdat de school ondanks de gebrekkige systematiek, de tekorten toch deels kent en verbetert, vertrouwt de onderwijsinspectie erop dat het vereiste beleidsvoerend vermogen aanwezig is om de noodzakelijke bijsturingen op eigen kracht vorm te geven.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school hanteert geen uitgeschreven visie over evaluatie. Via het schoolreglement communiceert het beleid over de wijze waarop de school de prestaties van de leerlingen evalueert. De tekst beschrijft de verschillende vormen van evaluatie en de weging van de diverse onderdelen in het jaartotaal. Verder zijn er ook nog een aantal passages, gericht op het stimuleren van een adequate leerattitude bij de leerlingen. De tekst beschrijft vooral de gevolgen van het ontbreken van bepaalde attitudes voor het rapportcijfer. De leraren springen flexibel om met deze afspraken. De directie wil voornamelijk de regelmatige inzet bij de leerlingen stimuleren.

Het schoolteam is zich terdege bewust van het belang van evaluatie. De meeste leraren besteden veel zorg aan hun evaluatiepraktijk en gaan hierbij uit van een impliciete visie. De competentie- en leerplangerichtheid staan centraal. De vakgroepen geven aan zowel het proces als het product te meten. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de meeste leraren leerplangericht en vaardigheidsgericht evalueren. De leraren zijn ervan overtuigd dat door het afnemen van examens de leerlingen een hoger verwerkingsniveau bereiken.

In de A-stroom en in het tso evalueren de leraren aan de hand van dagelijkse werk toetsen en examens. In de eerste graad telt elk voor de helft mee in het eindtotaal. In de tweede graad stijgt het aandeel van de examens naar 60 % en in de derde graad naar 70 %.

In de B-stroom en in het bso hanteert de school gespreide evaluatie. Voor sommige vakken zijn er ook nog examens. Het examen maakt de helft uit van het rapportcijfer van de periode, waarin de leraar het afneemt.

Voor de inhoudelijke aspecten van de evaluatie verwijst de directie naar de vakgroepen. Zij leggen de normering vast: de verhouding tussen kennis en vaardigheden, tussen basis en uitbreiding en de beoordelingscriteria. De meeste leraren informeren de leerlingen over de verwachtingen voor hun vak. Steeds meer gebruiken zij hiervoor het elektronische leerplatform van de school.

De school maakte een beperkt aantal afspraken voor de evaluatie van de stage en de geïntegreerde proef (GIP). In het schoolreglement is een lijst met praktische afspraken opgenomen. In de praktijk verschilt de evaluatie van de GIP per studierichting en deze staat nog niet overal op punt. De evaluatiecriteria zijn nog te weinig concreet en vooral het geïntegreerde karakter van de proef verschilt per studierichting.

De klassenraad hanteert geen mathematisch model om te delibereren. De

deliberatie gebeurt over het algemeen prospectief. De klassenraad baseert zijn beslissing op de leerlingresultaten en op de gegevens in het elektronische leerlingenvolgsysteem.

Ondersteuning Er zijn een aantal duidelijke afspraken. Die hebben betrekking op het aandeel van het dagelijks werk en de examens in het puntentotaal, de puntenverdeling over de trimesters/semesters en de feedback na de examens. Leerlingen met leer- en ontwikkelingsstoornissen genieten bij het afleggen van toetsen en examens van compenserende en/of dispenserende maatregelen. Ook voor de evaluatie van de GIP en de stage werkten de vakgroepen een aantal standaarddocumenten uit. De leraren beschikken ook over een kijkwijzer voor toetsvragen.

Het beleid heeft een goed uitgewerkt draaiboek voor de deliberatie. De klassenraad beschikt over een lijst met standaardformuleringen voor het motiveren van een attest of het formuleren van een advies. De lijst dient als basis voor het gepersonaliseerde commentaar dat een leerling krijgt.

Doeltreffendheid Het doel, de inhoud en de wijze van evalueren zijn in belangrijke mate afhankelijk van de invulling die de leraren en/of de vakgroepen eraan geven. Sommige leraren evalueren naast de basisdoelstellingen van het leerplan ook een aantal uitbreidingsdoelen en eigen doelen. Hierdoor is het verkregen cijfer niet altijd representatief voor de realisatie van de leerplan. Er bestaat op schoolniveau geen overkoepelend kwaliteitszorgsysteem dat de leerplangerichtheid garandeert. Over het algemeen blijkt de evaluatie echter voldoende tot zeer sterk gericht op het leerplan.

Aan teleurstellende resultaten koppelt de school regelmatig een vakantietaak. De leerling krijgt hierover de nodige feedback. De klassenraad verbindt aan een A-attest soms ook een waarschuwing. Dit houdt in dat de leerling bepaalde tekorten tijdens het volgende schooljaar dient weg te werken. De leraren verbinden hieraan echter geen formeel remediëringstraject. Wel sluit de school een contract af met de leerling, waarin deze aangeeft de nodige stappen te nemen om het tekort weg te werken. Hierdoor legt de school de verantwoordelijkheid de facto bij de leerling.

In het leerlingenvolgsysteem vermelden de leraren voornamelijk vaststellingen over de attitudes van de leerlingen. De leraren nemen heel wat remediëringsinitiatieven maar de registratie hiervan gebeurt niet systematisch. De informatierijke leerlingendossiers gebruikt de klassenraad als basis voor de motivering van de attesten. Niettegenstaande de motivering duidelijk en omvangrijk is, ontbreken vakinhoudelijke elementen om de onderbouwing van de attesten en adviezen sluitend te maken. De processen-verbaal en de notulen van de delibererende klassenraad beantwoorden aan de regelgeving.

Het schoolbeleid onderstreept naast het beoordelende aspect van de evaluatie

het belang van de ondersteunende rol voor het leren leren. De leraren verbeteren de toetsen zorgvuldig en stimuleren de zelfreflectie op de studiehouding bij de leerlingen. Heel wat vakken werkten een zelfreflectiedocument uit voor de leerlingen. Sommige vakken gebruiken een portfolio om bepaalde vaardigheden en/of attitudes in kaart te brengen. De impact van deze initiatieven op de scores verschilt per vak en per graad. Ondanks de inspanningen door het beleid en door de vakgroepen blijft het aantal B- en C- attesten relatief hoog. Voornamelijk de inputkenmerken van de leerlingen liggen hier aan de basis. De school rekruteert veel leerlingen met lage onderwijskansen. Heel wat leerlingen hebben reeds bij de instroom een schoolse achterstand.

Voor een aantal vakken evalueren de leraren attitudes. Het beleid vertrouwt op de vakgroepen om de criteria hiervoor uit te werken. In de praktijk blijken de verschillen tussen de vakken groot. Een aantal vakgroepen hanteren geen objectieve meetsystemen voor de vakattitudes of evalueren de attitudes niet. Voor andere vakken is de meting van de vakattitudes dan weer een voorbeeld van goede praktijk.

De school besteedt voldoende aandacht aan de communicatie over de evaluatiegegevens. Ze rapporteert frequent aan de hand van rapporten. Voor elk vak is er ook de mogelijkheid om commentaar te voorzien. In de praktijk formuleert voornamelijk de klassenraad algemene feedback. De vakleraren geven enkel korte commentaren gericht op attitude. Voor sommige vakken is er geen schriftelijke commentaar, zelfs indien het cijfer onvoldoende is. Concrete afspraken over de inhoud van de vakcommentaren zijn er niet. De ouders kunnen via een digitaal rapportstelsel de resultaten van alle taken en toetsen wel opvolgen. De leraren hebben de mogelijkheid om de scores van commentaren te voorzien. Ook op de toetsen schrijven de leraren soms feedback. De regelmaat en de hoeveelheid hiervan verschilt per leraar. Op regelmatige oudercontacten geven de leraren extra informatie. Bij teleurstellende resultaten neemt de directie contact op met de ouders.

De school verzamelt heel wat gegevens over de resultaten en de attestering. De analyse gebeurt door de directie. De verwerking gebeurt grondig en het beleid communiceert de resultaten naar het team. De vakgroepen zelf hebben weinig aandacht voor gegevensgaring met het oog op kwaliteitsbewaking. Zij meten de doeltreffendheid van de evaluatie in de praktijk dan ook niet. Tijdens het erkenningsonderzoek viel op dat de resultaten van de leerlingen (vooral op de examens) niet altijd sporen met het beheersingsniveau van de leerlingen in de klas. Ook is er voor sommige vakken een discrepantie tussen de resultaten van het dagelijks werk en de examens. De verantwoordelijkheid hiervoor leggen de leraren (te) snel bij de inputkenmerken van de leerlingen.

Ontwikkeling Sedert dit schooljaar moedigt het beleid de vakgroepen aan de geëxamineerde leerplandoelen naast de examenvragen te vermelden. Hierdoor pasten een aantal vakken hun evaluatie aan. Ook op de jaarplanning staan de leerplandoelen vermeld.

De school kiest bewust voor een B-attest indien blijkt dat de leerling niet verder kan in de gekozen studierichting. Het beleid vernieuwde recentelijk de afspraken over de studierichtingen waarvoor er wordt geclausuleerd bij bepaalde vastgestelde tekorten. De bedoeling is de deliberatie nog meer prospectief te maken en de slaagkansen van de leerling in het vervolgjaar te verhogen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het algemeen beleid berust bij de directeur, bijgestaan door pedagogische coördinatoren, leerlingbegeleiders en een technisch adviseur coördinator (TAC). De directeur tekent de beleidslijnen uit. De TAC behartigt logistieke aangelegenheden. Het middenkader staat in voor de dagelijkse organisatorische en administratieve werking en geeft het algemeen beleid mee vorm. Tijdens de wekelijkse vergadermomenten en het dagelijkse informele overleg worden de taakverdeling en de gelijkgerichtheid tussen de twee vestigingsplaatsen en de onderwijsvormen bewaakt.

De schoolleiding kiest uitdrukkelijk voor een horizontaal en verbindend leiderschap en vertrouwt sterk op de deskundigheid van het schoolteam. Concreet betekent dit dat het schoolteam duidelijke verantwoordelijkheden krijgt, maar dat de schoolleiding het functioneren op de werkvloer nauwgezet volgt door veelvuldige formele en informele contacten. Uit de doorlichting van de vakken en de VOET blijkt dat het schoolteam deze verantwoordelijkheden ter harte neemt en met hun engagement bijdraagt tot een aangenaam en ordelijke leerklimaat. Het team realiseert dan ook een maximale leerwinst bij de leerlingen.

Visieontwikkeling In haar pedagogisch project profileert de school zich als een lerende, begeleidende, stimulerende, sociale, correcte en christelijke school. Het schoolteam vertaalt dit als “we zijn een zorgschool”. Deze visie komt onder meer tot uiting in de aandacht voor het welbevinden en de sociorelationele ontwikkeling van de leerlingen, de specifieke zorgopleidingen en de zorgzame toekomstgerichte deliberatiepraktijk.

De schoolleiding stelt elk schooljaar een schoolwerkplan op met de onderwijskundige prioriteiten voor het komende jaar. Onderwijskundige ontwikkelingen in de maatschappij en verbeterpunten die in de loop van het schooljaar tot uiting kwamen in de verschillende overlegorganen, vormen de basis van het plan. De schoolleiding bespreekt dit plan met de raad van bestuur en maakt dit kenbaar op een personeelsvergadering. Het schoolwerkplan is echter geen levendig instrument dat schoolbreed de kwaliteitszorg aanstuurt. Het vertrekt niet vanuit een gedragen, lange termijn visie op de onderwijskundige processen en bevat geen operationele doelen en concrete acties. Opvolging en bijsturing gebeurt voornamelijk door de schoolleiding en verloopt niet gesystematiseerd. Voor het realiseren van het schoolwerkplan doet de schoolleiding een beroep op het middenkader en de vakgroepen.

Besluitvorming De schoolleiding betreft het schoolteam bij het beleid via de personeelsvergaderingen en de pedagogische raad. Ook het middenkader, dat wekelijks vergadert, fungeert als spreekbuis voor het schoolteam. Verder verloopt, door de kleinschaligheid van de school, heel wat communicatie informeel. De schoolleiding laat zich inspireren door deze contacten om het schoolbeleid vorm te geven, maar stuurt het beleid zelf sterk aan.

De vakgroepen werken vrij autonoom. De schoolleiding legt het organisatorisch kader vast en reikt hen pedagogisch-didactische thema's aan. Dit stimuleert duidelijk het reflectief vermogen van de vakgroepen. De schoolleiding volgt via de verslagen en via gesprekken hun inhoudelijke werking op, maar minder de impact van hun werking op de klaspraktijk.

De officiële participatieorganen functioneren conform de regelgeving. De schoolraad vervult echter veeleer een symbolische functie en functioneert niet als een dynamisch inspraakorgaan. Er is ook geen ouderraad. Hierdoor participeren ouders weinig aan het beleid. Leerlingen krijgen inspraak via de leerlingenraad en dit vooral over praktische zaken zoals verfraaiing van de leeromgeving en organiseren van activiteiten, maar minder over onderwijskundige thema's.

Kwaliteitszorg De school verzamelt kwalitatieve en kwantitatieve data met het oog op schoolontwikkeling. Zo analyseert zij de leerlingenaantallen en -resultaten en voert zij tevredenheidsmetingen uit bij leerlingen en leraren. Op deze manier stelt de schoolleiding verbeterpunten vast die opgenomen worden in het schoolwerkplan. Ook volgt de schoolleiding de maatschappelijke onderwijsontwikkelingen van nabij, vertaalt deze naar de specifieke schoolcontext en maakt ze bevattelijk voor het hele schoolteam.

De school heeft duidelijk aandacht voor kwaliteitszorg, maar deze verloopt nog te weinig systematisch. De kwaliteitszorg berust voornamelijk bij de schoolleiding en is nog onvoldoende geïmplementeerd in de dagelijkse werking en eigen gemaakt door de medewerkers. Hierdoor ontsnappen enkele onderwijskundige aspecten aan de kwaliteitsradar zoals de doelgerichtheid van de evaluatiepraktijk en de integratie van ICT in een aantal vakken.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in bso tweede graad in de studierichting Verzorging-voeding.
- De leerplanrealisatie voor wiskunde in tso tweede graad in de studierichting Techniek-wetenschappen.
- De implementatie van de vakoverschrijdende eindtermen leren leren op schoolniveau en in de vakken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het geordende en aangename leerklimaat.
- Het engagement en deskundigheid van het schoolteam.
- De openheid van het schoolteam voor feedback.
- Het realiseren van maximale leerwinst bij de meeste leerlingen.
- De prospectieve deliberatiepraktijk.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aandacht voor onderwijsontwikkelingen in relatie tot de specifieke schoolcontext.
- Het aansporen van het schoolteam tot zelfreflectie op pedagogisch-didactisch vlak.
- Het afstemmen van de onderwijsorganisatie op de leerplanrealisatie.
- De aandacht voor kwaliteitszorg.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De integratie van ICT op leerlingenniveau in een aantal vakken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De ontwikkeling van een algemene visie op de onderwijskundige processen.
- Het afstemmen van de evaluatiegegevens op het reële beheersingsniveau van de leerlingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De systematische aanpak van kwaliteitszorg.
- Het verhogen van de deskundigheid en de zelfsturing van de vakgroepen op het vlak van kwaliteitszorg.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **08-06-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs, VOET.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Wendy FRANQUET de inspecteur-verslaggever	Gert PERSOONS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	